

EL PARE MISERICORDIÓS

Entre totes les paràboles de la misericòrdia que trobem en l'evangeli de Sant Lluc, la més coneguda és la que tradicionalment es denomina la paràbola del fill pròdig. Per a alguns exegetes estem davant «la paràbola per excel·lència». L'Església ens l'oferix com a text evangèlic per a la celebració de l'Eucaristia del quart diumenge de Quaresma. Actualment hi ha un gran consens en què el personatge més important no és el fill que ha marxat de casa, sinó el pare que l'acull amb una «compassió excessiva» quan este torna. Per això molts pensen que se li hauria de canviar el títol: no és pròpiament una paràbola dedicada al fill pròdig, sinó al pare misericordiós.

En ella el Senyor pretén justificar el seu comportament davant les murmuracions dels fariseus i escribes que, en veure que “els publicans i altres pecadors” s'acostaven a Ell per a escoltar-lo (Lc 15, 1), deien: «Eixe home acull els pecadors i menja amb ells» (Lc 15, 2). Per a respondre a estes crítiques, Jesús els proposa tres paràboles: la de l'ovella perduda i trobada (Lc 15, 3-7), la de la moneda perduda i trobada (Lc 15, 8-10) i la del fill pròdig, que també «el donàvem per perdut i l'hem trobat» (Lc 15, 24. 32).

En esta última, Jesús ens situa davant un cas extrem. La decisió del fill menor és el rebuig cap a un pare més gran que puga tindre un fill: demanar l'herència en vida del pare és com desitjar-li la mort; abandonar la casa és dir-li que ja no vol saber res d'ell. Les mateixes motivacions del fill en tornar no estan inspirades per l'amor, sinó per l'interés. La necessitat és tan gran que el porta a superar la vergonya. La reacció del pare se situa en l'extrem oposat: per a ell, el seu fill continua sent el seu fill, per molt gran que haja sigut el seu menyspreu. Mentre que els escribes i fariseus veuen als pecadors com a tals, Déu els veu com a fills seus. Jesús té esta mirada de Déu: el pecador no deixa de ser fill de Déu.

El pare, en veure al fill, «es va commoure» (Lc 15, 20). No li deixa acabar el discurs que s'havia preparat. Immediatament el restitueix a la dignitat de fill i celebra un banquet. Així manifesta l'alegria que hi ha en el cel quan un pecador es convertix (Lc 15, 7. 10). Jesús ens descobreix que el cor de Déu no és el d'un jutge implacable, sinó el d'un pare misericordiós.

En les tres paràboles es destaca l'alegria que senten el pastor quan troba a l'ovella (Lc 1, 5), la dona quan troba la moneda (Lc 15, 9) i el pare quan el fill torna a la casa (Lc, 15, 20); i la invitació a compartir eixa alegria (Lc 15, 6. 9. 32). Ací trobem la resposta de Jesús a eixos fariseus i escribes que el criticaven: aquell que, considerant-se just, no s'alegra pel fet que els pecadors s'acosten a la salvació, no ha conegut a Déu ni sent com Ell i, per molt religiós que siga, està tan necessitat d'obrir el seu cor a l'amor, al perdó i a la misericòrdia del Pare com el fill que ha marxat de casa.

****Enrique Benavent Vidal, arquebisbe de València***